

KOHEZIJC I NA KOLESU RAZISKUJEMO UČINKOVITOST PORABE KOHEZIJSKIH SREDSTEV V PROJEKTU KOLESARSKE POVEZAVE V RADOVLJICI Z ZALEDNIMI NASELJI

Izvajalci: oddelek 3. g na EGŠŠ Radovljica

Mentorica: prof. Marja Podjed

Uvod

V današnjem modernem in globaliziranem svetu se soočamo z različnimi izzivi, vsi pa stremimo k blaginji. V tem tempu vedno pomembnejše postaja iskanje rešitev v smeri trajnostnega razvoja. Kot ekonomski gimnaziji se nam je področje investiranja evropskih kohezijskih sredstev zdelo več kot zanimivo. Želeli smo natančneje spoznati, kako se z njimi vsako leto financira številne projekte, ki konkretno vplivajo na lokalne skupnosti in življenja najširše javnosti.

Kohezijska sredstva

20. decembra 2024 so nas obiskali **Gašper Kavšek**, vodja programov na Generalnem direktoratu Evropske komisije za regionalno in urbano politiko, **Beti Blagus**, podsekretarka na Ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj, in njun sodelavec **Vid Sever**. Preko delavnic smo se kar dobro seznanili s tem področjem.

Na fotografiji: Gašper Kavšek, Beti Blagus in Vid Sever na obisku

Avtorica fotografije: Vesna Srečnik, 3. b

S kohezijskimi sredstvi financirani projekti v občini Radovljica

Nato smo 8. januarja 2025 v skupinskem delu natančneje pregledali posamezne, s kohezijskimi sredstvi financirane, projekte v Občini Radovljica. Analizirali smo posamezne projekte in nato ugotovitve predstavili v razredu: odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju zgornje Save, celovito energetska prenova stavb v lasti občin, infrastrukturo za pešce, energetska sanacijo OŠ Staneta Žagarja Lipnica ter DDR kolesarske povezave Radovljice z zalednimi naselji).

Med njimi nam je bil vsebinsko najbolj zanimiv projekt Kolesarskih povezav v Radovljici.

Zakaj ravno projekt DDR kolesarske povezave Radovljice z zalednimi naselji?

13. marca 2025 nas je obiskal Žiga Erman z Oddelka za infrastrukturo, okolje, prostor in investicije na Občini Radovljica in natančno predstavil podrobne informacije o postopku projekta Kolesarske povezave Radovljice z zalednimi naselji. Ogledali smo si oris kolesarskih tras in posameznih odsekov kolesarskih stez na zemljevidu, g. Erman pa je tudi predstavil posamezne faze izgradnje ter pojasnil, da je bil projekt povezan z istočasno rekonstrukcijo cest in železniške proge in da je pri tem ustrezno in transparentno poslovanje bistvenega pomena.

Kolesarske poti so ključnega pomena za trajnostni razvoj mest in izboljšanje kakovosti urbanega življenja. Mnoga evropska mesta so že začela prepoznavati pomembnost dobro razvite kolesarske infrastrukture, saj omogoča enostaven in okolju prijazen način prevoza, ki ne onesnažuje okolja in zmanjšuje gnečo na cestah. Kolesarjenje pa ima tudi številne zdravstvene koristi, kot so boljša telesna pripravljenost in zmanjšanje stresa.

In odločitev je padla! Postali smo »kohezijci na kolesu«.

Na fotografiji: Žiga Erman na EGŠŠ

Avtorica fotografije: Vesna Srečnik, 3. b

Kaj smo želeli izvedeti?

Pri raziskovanju projekta nas je zanimalo več stvari:

- stanje trenutne kolesarske infrastrukture v Radovljici v središčnem naselju in smereh proti zalednim naseljem
- je v Radovljici to področje v primerjavi s sosednjimi občinami dobro urejeno
- kako pogosto ljudje uporabljajo kolesa kot prevozno sredstvo; tu smo pomislili na osnovnošolce
- možnosti izboljšave na tem področju
- se kolesarji počutijo na obstoječih kolesarskih poteh varne
- če in kakšne izboljšave je prinesla s kohezijskimi sredstvi dograjena kolesarska steza skozi Radovljico
- je bila poraba teh sredstev smotrna

Raziskovalno delo in metodologija

Raziskovalno delo smo si porazdelili po skupinah.

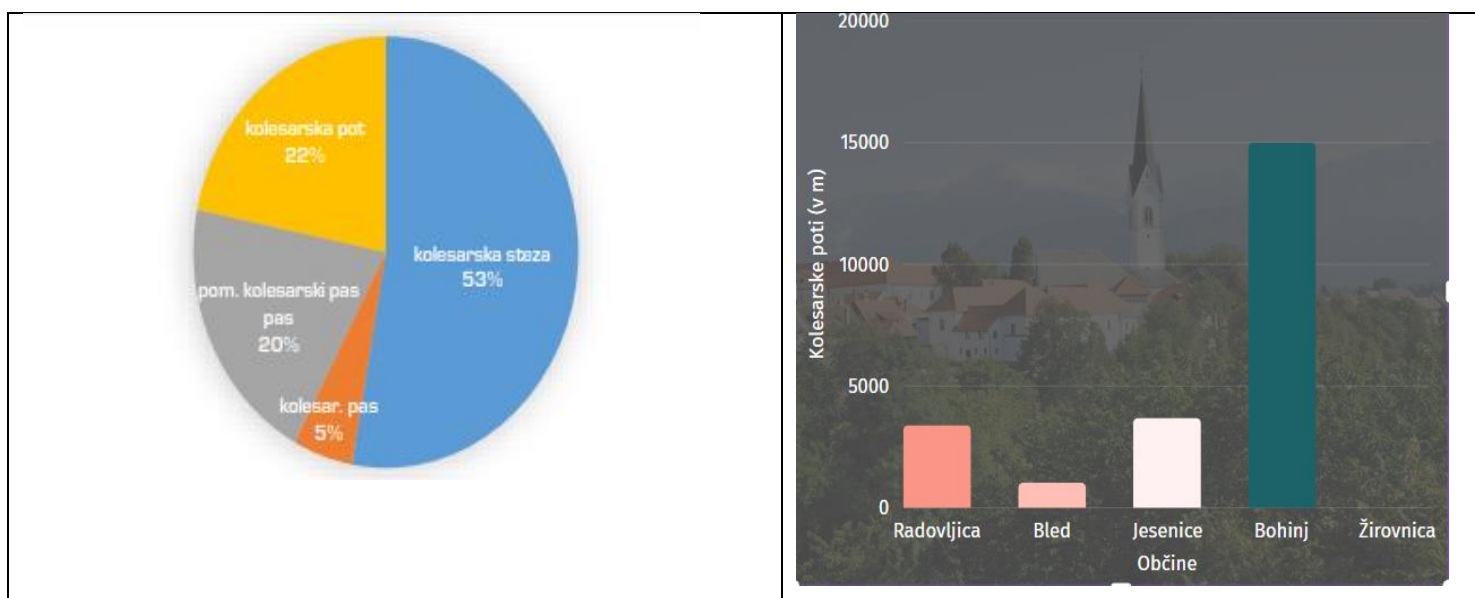
Informacije o obstoječi kolesarski infrastrukturi v Radovljici in stroški projekta

Prva skupina je analizirala dolžino trase in pregledala sredstva projekta. Skupna dolžina kolesarskih poti v občini Radovljica je 3.404 m, od tega je na novo urejenih 1.624 m; V dolžini 1.624 m so zgrajene tudi poti za pešce ob kolesarskih povezavah. S tem se izboljšuje dostopnost do šol, delovnih mest, nakupovalnih središč. Pričakovana uporaba je dnevno 400 kolesarjev in 530 pešcev. Tokrat je bilo tudi s pomočjo kohezijskih sredstev narejenih 1.200 metrov kolesarskega pasu skozi Radovljico, urejena je bila povezava križišča na Gorenjski cesti do podvoza železniške postaje v dolžini 650 metrov in tretji odsek Rožna dolina, železniška postaja Lesce, v obsegu 970 metrov.

Celoten projekt je stal 1.949.520 evrov, od tega je bilo evropskih kohezijskih sredstev 1.245.045 evrov, 704.475 evrov pa je prispevala Občina Radovljica.

Stanje v sosednjih občinah

Druga skupina dijakov je zbirala informacije o dolžini kolesarskih stez v drugih sosednjih občinah. Zaradi nezbranih podatkov in različnih kategorij kolesarskih povezav smo trčili na kar veliko težav, saj po upravnih enotah ni poenotene evidence glede na različne kategorije, kot npr. kolesarska steza, kolesarska pot, kolesarski pas, pomožni kolesarski pas. Poizvedovali smo na TIC Bled in TIC Bohinj, Upravnih enotah Bohinj, Bled, Žirovnica, Radovljica in Jesenice. Tako TIC Bled kot TIC Bohinj kljub razvitemu turizmu nimata točnih podatkov o dolžini posameznih kategorij kolesarskih povezav. Na Občini Bohinj nam je gospod Simon Velički posredoval informacijo, da je tam kolesarskih stez 15 kilometrov, na Bledu pa smo od gospoda Roka Prešerna dobili informacijo, da jih je le 1 kilometer. V obeh občinah se trenutno gradijo nove kolesarske steze. V Radovljici je le-teh 3,4 km in na Jesenicah 3,7 km (glej graf). Žirovnica nima posebej kolesu namenjenih poti.

Levi graf: Kolesarske poti v posameznih občinah

Desni graf: Delež posameznih kategorij kolesarske infrastrukture v Občini Jesenice

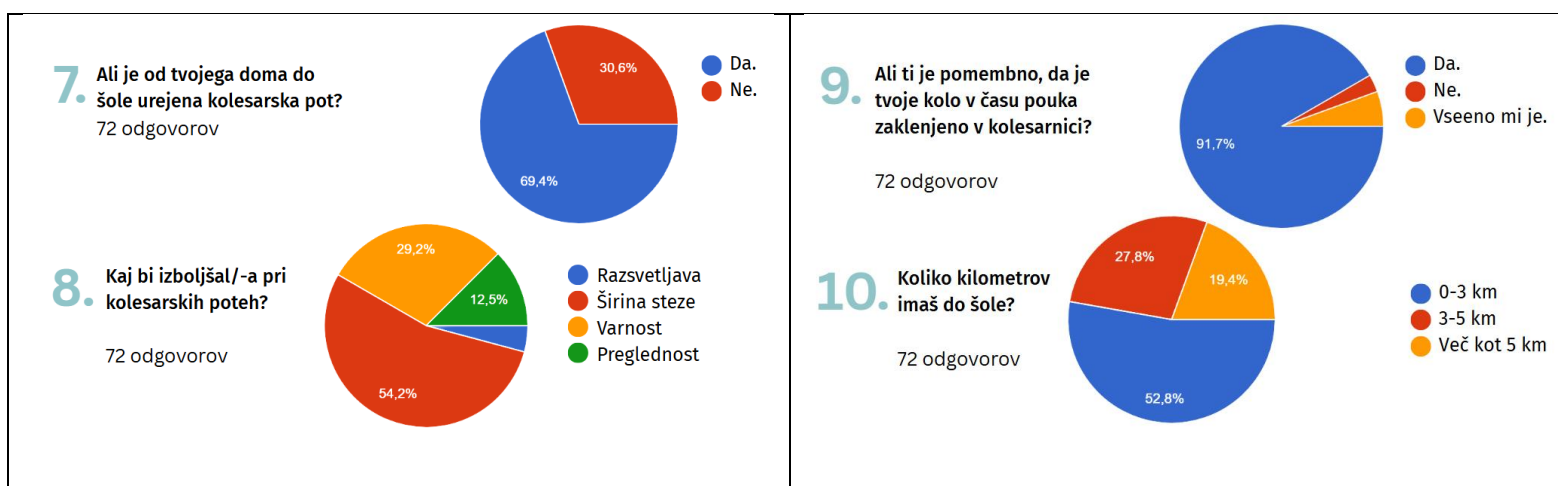
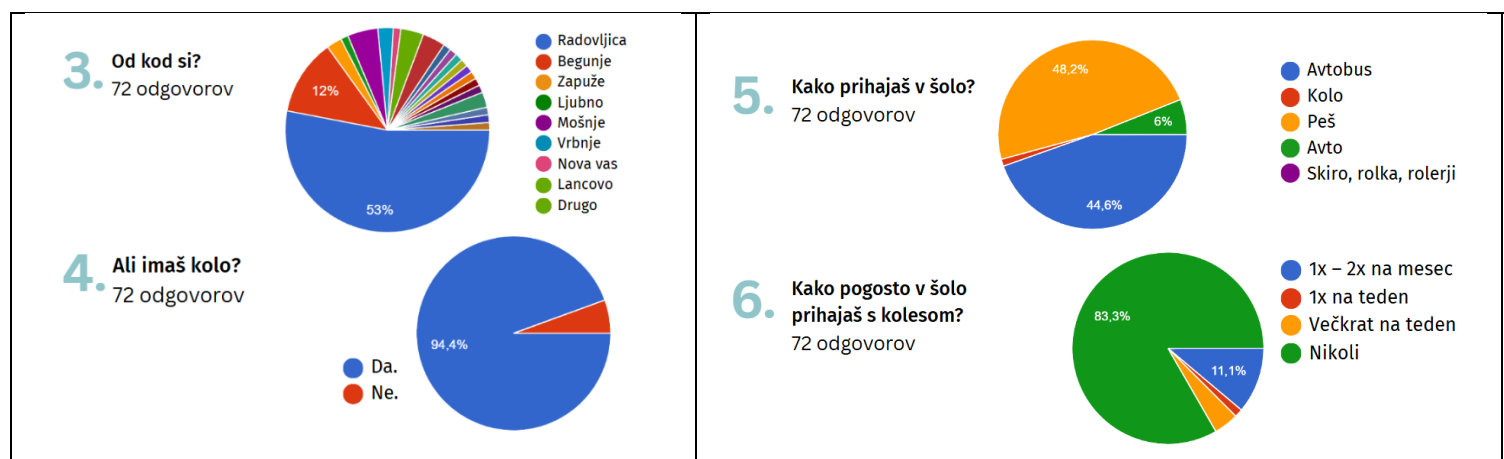
Anketa za šestošolce Osnovne šole Antona Tomaža Linharta Radovljica

Tretja skupina dijakov pa je sestavila anketo za radovljiške šestošolce. 31. marca 2025 sta se dijakinja Gaja Šilc in Tinka Turk z mentorico prof. Marjo Podjed sestali z učiteljicama Heleno Stare in Davido Dermota iz OŠ A. T. Linharta Radovljica. Omenjeni učiteljici pripravljata učence 5. razredov na kolesarski izpit in zelo natančno poznata prometno problematiko v

Radovljici. Po sestavi ankete in zbiranju soglasja staršev so učenci lahko pričeli z reševanjem ankete. Nanjo je odgovorilo 72 učencev.

Rezultati ankete izkazujejo, da 53 % učencev stanuje v Radovljici in da ima 79 % učencev v 6. razredu kolesarski izpit. Vseeno se je le en šestošolec odgovoril, da se v šolo vsakodnevno vozi s kolesom. Več učencev, to je 14 %, se vozi s kolesom na obšolske dejavnosti. 13 % učencev pride s kolesom v šolo enkrat ali dvakrat mesečno. Povprašali smo jih, kaj bi po njihovem mnenju na kolesarskih poteh lahko še izboljšali. 53 % si jih želi razširitve kolesarske steze, 29 % pa jih meni, da bi morali vseeno poskrbeti za še večjo varnost kolesarjev. 92 % učencev je zadovoljnih, da ima šola na voljo kolesarnico.

52 % učencev ima do šole manj kot 3 kilometre in kar 70 % otrok trdi, da imajo urejeno kolesarsko povezavo do šole, vseeno pa jih 83 % nikoli ne pride v šolo s kolesom.

Grafi (posnetki anket: Google Forms): Rezultati ankete na Osnovni šoli Antona Tomaža Linhartaradovljica

Pogumno na teren!

8. aprila 2025 smo si dijaki teren našega raziskovanja natančneje ogledali in obiskali del kolesarske steze skozi Radovljico. Jutro je bilo hladno, le najpogumnejši dijaki so prišli s kolesom. Naši kolesarji so pri vožnji na kolesarskem pasu ugotovili, da je razvoj kolesarske infrastrukture zelo pomemben. Zaradi varnosti v prometu bi si želeli čim več fizično ločenih kolesarskih stez, kjer si kolesarji ne bi delili površine niti s pešci niti z avtomobili.

Leva fotografija: Kohezijci na kolesu pred občinsko zgradbo v Radovljici

Foto desno: Dijaki na kolesarskem pasu skozi Radovljico

Avtor obeh fotografij: Jan Lučič, 3. b

Sklepne ugotovitve

Stanje kolesarske infrastrukture v sami Radovljici je v primerjavi s sosednjimi občinami dobro urejeno, z dograditvijo kolesarske steze pa se je varnost kolesarjev še izboljšala. To so nam zagotovili tako na Policijski postaji Radovljica kot radovljiški osnovnošolski učiteljici, ki to problematiko natančno spremljata in poznata. Med osnovnošolci in ostalim lokalnim prebivalstvom je potrebno dodatno vzpodbujati uporabo kolesa za prihod v šolo ali v službo, saj za to vrsto mobilnosti v Radovljici obstajajo dobri pogoji. Izgradnja kolesarske infrastrukture zagotovo pripomore tudi k razvoju turizma.

V zaključku torej ugotavljamo, da so bila kohezijska sredstva v namen izgradnje kolesarske steze v Radovljici porabljena smotrno.